

بهائی (دهر سیم) ه شیت!

ههینی 21.2.2014

دهر سیم دیبه گه یی

Darsim2006@hotmail.com

له وه تهی ههم وابوویمه و ههر واش ده مینم، له وه تهی ههم جیاواز بوویمه، له وه تهی ههم ههموو خوشییه کانی خومم کردوته قوربانی نه ته وهو خاکی نیشتمان ههم، له وه تهی ههم بیرم له خوشی و ده سته که وتی تاییه تی خوم نه کردوته وهو بهر ژه وهندی کوردستان و کوردیم لا پیروژترو بهر زتر بووه و هی خوشم و کهسانی نزیکه خوم به لاوه ناوه، له وه تهی ههم ژانی خه لک هی من بووهو ژانه کانی خوشم به ته نیا هی خوم و شار دراوه بووینه!

له سهرده می به عس و رژی می سه دام له بهر هی کوردایه تی و گه ل، ئه وکات زور کهس دهستی به کلاوی خوی گرتبوو با نه بیات، ئیمهش کلاومان به سهروهه با بردی! له دوی راپه رینیش ئه وانهی رۆژیک له رۆژان نه ک ئاره قه یان بۆ کورد نه کردبوو، به لکو به دریژیایی ته مه نیان دژی کورد و

کوردستان له خه باتی جاشانه و به عسیانهی خویان بهرده وام بوون، به ره می خه باتی جاشانه و خۆفرۆشی خویان لای سه رکرایه تی سازشکاری کورد به زیاده وه چنییه وه! سه ره رای ئه وهی که باش ده زانم بۆ به شیکی زوری خه لک، سهرده م سهرده می خۆبردنه پیشه وه، خۆ پیگه یاندن، خۆ دهوله مند کردن و ره چا وکردنی بهر ژه وهندی تاییه تییه کانه، که چی نزیکه ی (۱۰) سالی پر له ماندوو بوون و شه ونخونیم له سه رک خوشییه کان و گیرفانی خوم ته رخان کردوو بۆ نووسینی دوو پهرتووک (میژووی کوردستانیتی شاری موسل) و (ئینسکلۆپیدیای تومه تبارانی شالووی ئه نفال له باشووری کوردستان)، ههروه ها به دلنیا یی بای (۱) دهفتهر دۆلار زیاتر بهس ته له فونم کردوو بۆ کوردستان و ئه وروپا، له پیناوی کۆکردنه وهی زانیاریه کانی ناو پهرتووک دووهمم، ئه وه جگه له وهی که دوو سه فه ری تاییه تم کرد بۆ باشووری کوردستان له پیناوی چاپکردنی ئه م پهرتووک، که چی بۆیان چاپ نه کردم. دوژمنیکم نه بوو، له سه ر نووسینه کانم سه دان دوژمنم بۆ خوم پهیدا کرد. ئه وانهی سهروهه منته نینه به سه ر که سیانه وه بکه م، به لکو بیئه قلی و شیتیتی خومه بۆتان باس ده که م! به لئی بویه و له بهر ئه م هۆکارانهی سهروهه (دهر سیم) ه شیتیم!

رۆژی چوارشه ممه (۲۰۱۴/۲/۱۹) له پیناوی پشت راست کردنه وهی هندی زانیاری، په یوه ندیم کرد به پیشمه رگه یه کی دیرین که هه میشه هاوکارم بووه و سوودی زورم لئی وهرگرتوو، که چی ئه و گوتی: (ده بی له .....) بپرسم که ئه و خوی پیشمه رگه ی هه مان کهرت و هه مان تیپ بووه. باشه ژماره که یته ده ده می خۆت قسه ی له گه ل بکه). داوام له و هاوپی و پیشمه رگه دیرینه کرد له بهر ئه وهی ئه وهی دیکه نانا سم، بویه به باشی ده زانم هه ر خوی قسه ی له گه ل بکات و دواتر زانیاریه کانم بداتی. دوی نزیکه ی چاره گه کاتژمیتریک، ته له فونم بۆ هاوپی که م کرده وه و گوتی: (برا ئه و براده ره باش تو دناسی، هه رکه پرسیا ره کانم لینی کرد، یه کسه ر گوتی: هه بی و نه بی ئه و زانیاریه اته بۆ دهر سیم-ه شیتیه، باشه ئه گه ر شیت نه بی ئه وه چیه ئه وهنده له سه ر جاش و ئه نفال ده نووسی؟).

پیشتر زور جار هاوپیان، دۆستان، خزمانی خوم و کهسانی دیکه ش پینان گوتووم که بیئه قلی و شیتیم بویه له دژی سه رۆکجاش و خۆفرۆشانی کورد و له سه ر ئه نفال ده نووسم، داویان کردوو وازینتم. ئه وانهی ئه و قسانه یان پین گوتووم یاخود ئامۆژگاریان کردووم، دوو به شن. به شیکیان له دلسۆزی خویان بووه بۆ خوم و خانه واده که م نه وه ک تووشی کیشه یه ک بيم، به شه که ی دیکه شیان له بهر ئه وه یان بووه که بهر ژه وهندی خزمایه تی، ئابووری یان حزبیان له گه ل هه ندیک له خۆفرۆشان و سه رۆکجاشه کان هه بووه!

خۆ کاتی خوشی له ژبانی ریکخستن و خه باتی ژیرزه مینی که به قسه ی به شیکی زوری میلیه ته که مان به گژ قولله ی (قاف) دا ده چووینه وه، ئه و کاتیش من هه ر بیئه قلی و شیتیم بووم، ئیستاش به قسه ی به شیکی زور له تیکۆشه رانی دیرین هه مان شتم! که واته به دریژیایی ته مه نم هه ر بیئه قلی و شیتیم بوویمه و هه رگیز ئاقل نابم، بویه دهر سیم-ه شیتیم پر به پیستی خومه!

راسته و خۆ قسه ی زورم گوی لئ بووه یان بیستوته وه، ههروه ها هه ره شه نامه ی زور ناشرینم بۆ هاتوو که تا ئیستا بلاوم نه کردونه ته وه، به لام هیچیان وه کو قسه ی ئه و پیشمه رگه دیرینه کاریگه ری نه گیتی قانه ی له سه رم دروست

نەکردوو! زۆر بىزار كراوم، بەتايىبەت لەم دوو مانگەى دوايىدا، بىزارىم گەيشتۆتە رادەيەك كە لە ژيان بىزارىم و ئاواتى مردن بخوازم، خۆ دۇنيام ئەگەر سەر بە ھەر لايەنىك لەو لايەنانە (يەكيتىي، پارتى يان گۇرۇن) بوومايە بەمشيويە نەك بىزار نەدەكرام بەلكو داکوكيشيان لى دەكردم. لەلايەن جاشەكانى ناو ھەرسى لايەن ھەرەشەم لى كراو و ھىچ جياوازيەكيش لەنيوان ئەو سى لايەنە نايىنم كە ھەميشە بەرژەوھەندى بالاي نەتەوھو نيشتمانيان كرڈۆتە قوربانى بەرژەوھەندى تەسك و سنووردارى حزبايەتى خويان، ھەرودھا ھەردەم كۆنە جاش و خۆفروشيكي ريزەكانى خويان پى باشتر بوو لە ھەزاران كەسى كوردپەرودرو نيشتمانپەرودر، كە ئەو خۆفروشانە دواى راپەرىنى (۱۹۹۱) بە چەند چركەيەك بوون بە شوپرشگىز (شوپرشگى)!

لە پەرتووكى (ئىنسكلۇپىدياى تۆمەتبارانى شالاوى ئەنفال لە باشوورى كوردستان)دا، تاوانەكانى دەولەتى ئىراق، حكومەتى ئىراق، سەرۆكجاشە كوردەكان، فەرماندەى مەفرەزە خاسەكانى بەعس و خۆفروشانى كوردەم تۆماركردووھە لەدژى نەتەوھو نيشتمانى خويان، خۆ لەدژى كوردو كوردستانم نەنووسيوھ؟ گوناھى من چيە بەرژەوھەندى (پارتى، يەكيتىي و گۇرۇن) لەگەل ئەو سەرۆكجاش و فەرماندەى مەفرەزە خاسانەيە كە لەناو ئەو سى لايەنە دالەدە دراون؟ كە لەسەر ئەوان دەنووسم و ئەو لايەنانە داکوكيشيان لىدەكەن و دەبنە پاريزەرى ئەو خۆفروشانە، بەلى پەلامارى ئەوانيش دەدەم بە نووسينەكانم! تا ئىستا ھەرچيەكم لەناو دووتويى پەرتووكى (ئىنسكلۇپىدياى ئەنفال)دا نووسىيى ياخود ھەر نووسىنيكى بەدواى خويدا ھىنابى، نەك لە وشەيەك بگرە لە تاكە پىتيكيش پەشيمان نيم! ئەوانەى ھەرەشەشيان كرڈووھە با خاوەنى قەسەى خويان بن، بەتايىبەت ئەو كەسەى كە گوتوويەتى: (مەرج بن دەبن بە گوللەيەك وەكو سەگ بىتۆپىنم)، با ئەو جاشە دۇنيابى ئاواتى من دىنيته دى بەر لەوھى بە ئاواتى خۆت بگات، چونكە زۆر بىزارم لەم ژينە! ھەموو لايەكيش دۇنيا دەكەمەوھە لەكاتى سەفەر كردنم بۆ كوردستان، ئاگادارانامەيەك بلاو بکەمەوھە، كە رۆژ و كاتى گەيشتم ديارى بکەم.

ليزەدا رايەدەگەيەنم بەھوى بىزاركردنم و بىزاريمەوھە، جگە لەو چەند بابەتەى كە ناويان دەبەم و لەم رۆژانەدا دەياننووسم، ھىچ نووسىنيكى ديكە بلاو نەكەمەوھە، ئەگەر پيشتر نەنووسىيى:

۱. چەند تىبىنيەك لەسەر پەرتووكى (سەرودەريەكانى يەكيتىي نيشتمانى كوردستان لە رۆژگارە سەختەكانى گەلى كورددا)، لە نووسىنى عوسمان كانى پانكەيى.

۲. سى شەھىدى شارى قەلاو منارە، يان سى ھەلۆى بەرزەفەرى شارەكەى ھەوليرم، كە سى شەھىدى لە سىدارە دراون.

۳. ئاگادارانامەيەك سەبارەت بە سەفەر كردنم بۆ كوردستان.

۴. وەسيەتنامەيەك، ئەوھەيان لەوانەيە بەنھىنى بەھيلمەوھە بلاوى نەكەمەوھە كە ھەندى شتى تايبەتى تىدا دەنووسم، يان تەنيا ئەوانەى بلاو دەمەكەوھە كە گشتين.

دوا قەسەشم بۆ ئەو كەسانەى كە بە شىتم دەزانن، ئەو كۆپلە ھۆنراوھە كە نازانم ھى كىيە و دەلى:

ئەگەر بى دىنم گەر بى ئيمان
گەر سەرخۆشى مەيخانەكانم
عالم بەجورى لە من تىئەگا
منيش ئەو كەسەم كە خۆم ئەيزانم